

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. IV. Deportione Canonica Episcopis debita, & quarta funerali solvenda
Parochis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

reretur, in eo sepeliri. Sic Peyrin. tom. 1. privileg. Minimor. ad constitut. 1. Julii II. num. 94. referens Rodriguez, de Graffis, & Reginald. ita etiam tenent Samuelius de sepult. tr. 1. contro. vers. 1. §. num. 4. Lezana tom. 3. verb. sepultura, à num. 30. Bordon. resol. §. 1. n. 169.

Similis præcedent casus resolvitur.

214. Similis præcedenti est alia quæstio, quam excitat dictus Franciscus Bordon. nu. 216. an nimirum Religiosi possint præmunire sacramentis, & sepelire in sua Ecclesia famulum conductum pro fabrica Monasterii, si is ceciderit, & postmodum in Conventu mortuus fuerit? § Ad quam responder, quod licet illi possint Religiosi Sacramenta ministrare; tamen non possint eum in sua Ecclesia, nisi prævia ejus electione, sepulturæ tradere; & hoc ad Parochum pertinere ait, eò quod iste jus habeat sepeliendi in sua Ecclesia suos subditos, ubicumque moriantur, sepultura non electa, vel nisi ipsi alibi habeant Majorum suorum sepulturam, cap. ex parte, cap. in nostra. § Sed nescio an consequenter id asserat Bordonus, qui in præcedenti casu inde probat, illum, qui curationis causa ad Monasterium se recepit, vel in eodem hospitatus infirmatur & moritur, ibi sepeliri debere, quia à Religiosis debet Sacramenta recipere, & quia de jure Canonico certissimum est, quod quis humari debet, ubi sacramenta recipit, si absque electione sepulturæ moriatur, ut probat Samuelius sup. num. 55. ex Glossa cap. dudum, de sepultura in 6. Ac demum quia jus sepulturæ, ut dicebamus, pender ab ad-

ministracione Sacramentorum, ut tenet Sanchez de Matrimonio, lib. 3. disput. 25. num. 17. Barbof. de officio Paroch. part. 3. cap. 26. num. 34. Lezana sup. n. 74. § Interea cum dicto Bordon. convenimus in eo, quod dicit num. 67. Quod ille, qui omnia sua bona reliquit Religioni per donationem, aut testamentum, si sepultura non electa moriatur, nec alibi habeat Majorum suorum sepulchrum, sepeliendus est, ubi Regularibus, quos instituit hæredes, placuerit; quia hæres succedit in omne jus defuncti, l. Hæredem. ff. de regul. jur. Cum ergo defunctus habuerit jus eligendi sibi sepulturam, hoc jus transit in ejus successores.

De portione Canonica Episcopis debita, & quarta funerali solvenda Parochis.

215. CUM sepultura connexa est solutio portione Canonice, quæ sic dicitur, quia est à sacris Canonibus sancita; & hæc est in duplici differentia: alia Episcopalis, & est illa portio, vel quantitas, quæ debetur Episcopis, ab omnibus Ecclesiis suæ Diocæsis ex legatis, & donationibus causa mortis eisdem Ecclesiis, & aliis locis piis relictis, ut constat ex Cap. de his 20. quæst. 1. & Cap. constitutum 16. qu. 1. Item Clement. dudum de sepult. Porro illa Episcopis à sacris Canonibus assignatur ratio-

Que sic portio canonica, quæ non est in usu in Hispania?

ne oneris, quod in administratione Episcopatus sustinent, & in recognitionem superioritatis, & ob communicationem, quæ est inter Episcopum, & Ecclesias sibi subditas: præsertim verò ob pabulum spirituale, quod fidelibus subditis præbet. Barbosa de Offic. & potest. Episc. alleg. 86, num. 1. & 7. Hæc aliquando erat tertia pars, aliquando quarta, & ob id quarta Canonica dicebatur legatorum, & aliorum, quæ Ecclesiis relinquebantur. Sed in hoc standum est consuetudini, ut decernit Innocentius III. in cap. *requisiti. de testam. & ultim. volunt.* Caterum vix in Hispania esse in usu, & consuetudine hanc solvere portionem Canonicam Episcopis, testatur idem Barbosa de *Jure Ecclesiast. lib. 3. cap. 19. numer. 10.* Hieronym. Garcia in *Politico. Regul. tom. 1. tract. 8. difficult. 3. dub. 3. punct. 1. num. 2.* Idem quoque de *Dicecesi Salmantina*, qui in ea scripsit, testatur Villalob. *part. 2. tract. 31. difficult. 7. num. 1.* Sicut nos qui etiam in eadem scribitur, idem testamur, postquam enim per viginti quatuor annos in ea commorati sumus, nunquam audivimus aut peti, aut solvi talem portionem Canonicam.

Portionem Canonicam solvere, non tenentur Regulares exēpti.

116. Sed esto in suo vigore, & observantia esset solutio hujusmodi portionis Canonice, Monasteria tamen Regularium exemptorum tam virorum, quam mulierum eam solvere non tenerentur. Tum propter extravagant. *Inter cunctas, §. de quibuscumque, de privileg.* Ubi postquam Pontifex dixit teneri Regulares Parochis, & Rectoribus Ecclesiarum

quartam funeralem (de qua postea) solvere, addit: *Ultra portionem autem hujusmodi nihil valeant Parochiales, Rectores, Curati, & Pralati exigere à supradictis, neque illis dicti Fratres amplius impendere sint adstricti, neque à quoquam possint aliquo modo coerceri.* Tum etiam: quia textus adducti numer. præced. quibus talem portionem Episcopis solvi decernitur, loquuntur de legatis, & aliis donationibus relictis propriis Episcoporum Ecclesiis, ob curam illarum, & ob superioritatem in illas: quæ omnia cessant in monasteriis exemptis, quorum Ecclesiæ nec sunt propriæ Episcoporum; neque isti illarum curam gerunt, neque in eas habent aliquam jurisdictionem, vel superioritatem. Tum denique: quia dantur circa hoc plura Regularium privilegia. Nam ita concessit Julius II. Dominicanis, & Minoribus, ut refert Rodriguez *tom. 3. qq. Regul. q. 46. art. 1.* Eugenius IV. Benedictinis, ut refert Garcia *sup. n. 5* & Sixtus IV. Carmelitis, ut in eorum Mari Magno videre est, & ita refert Lezana *tom. 1. part. 2. cap. 1. num. 3. & tom. 2. verb. Canonica portio, numer. 7.* qui etiam addit cum expressa revocatione Clementinæ *Dudum*, tale privilegium fuisse concessum, alia quoque dantur privilegia, quæ id ipsum concedunt; quare nostram sententiam tenent Sylvest. verbo *Canonica portio, q. 3.* Rodriguez, Lezana, & Garcia *locis citatis*, Barbosa *cap. 19. cit. num. 11.* Miranda in *Manual. tom. 2. quest. 48. art. 2.* Lavorius *titul. 2. cap. 17. num. 81.* Bonacin. *tom. 2. disp. 3. de contract. q. 22. punct. 3. num. 2.* Tam.

Tamburin. *de Jure Abbat. tom. 1. disp. 15. q. 16. num. 4.* Antonius à Spiritu sancto *tract. 2. disp. 3. sect. 4. num. 120* Joannes à Cruce *lib. 2. cap. 9. dub. 5. num. 1.* Bruno Cassiing. *2. p. tract. 8. cap. 4. propos. 1. & alii communiter.*

Portio-
nem pa-
rochia-
lem, quæ
dicitur
quarta
funera-
lis, om-
nes sol-
vere te-
rentur.

217. Alia est portio Canonica, quæ dicitur Parochialis, seu funeralis: & est illa portio, quæ debetur Ecclesiæ Parochiali, seu Rectori illius de funeralibus, & legatis relictis Ecclesiæ, apud quam Parochianus elegit sepulturam, & de omnibus, quæ obveniunt ratione funeris, seu in die funeris, ut patet ex pluribus textibus sub titulo de sepulturis, citatis, & ex aliis infra adducendis. Hæc aliquando fuit tertia pars, aliquando dimidia; sed frequentius quarta: ob idque *quarta funeralis* communiter dicebatur, ut constat ex Clement. *Dudum, de sepult. & ex Extravagant. Comm super cathedram, de sepultur.* Verum quoad hoc standum est omnino consuetudini legitimæ introductæ, ut probat *Gloss. cap. 1. de sepult. versicul. tertiam partem, §.* Hujus portionis solutio est magis in praxi, quam solutio Episcopalis, & secundum jus commune eam tenentur solvere omnes Regulares quantumvis exempti; nisi speciali privilegio à solutione quartæ funeralis eximantur, ut constat ex dicta Clement. *Dudum, & ex Extravag. super Cathedram,* in qua revocantur omnia privilegia, & omnes Constitutiones, & pacta in contrarium. Sic tenent saltem quoad Viros, omnes Doctores; sed aliqui absolvunt Moniales à tali obligatione, quia textus

solum de Religiosis viris loquuntur, & aliunde lex pœnalis est, ergo non debet extendi ad moniales, nisi exprimentur. Sic Azor *part. 2. lib. 9. cap. 13. quest. 5.* Navarr. *in lucern. regular. verb. quarta, num. 1.* Nihilominus contrarium est omnino tenendum, uti ex Trident. & Bulla Pii V. infra adducenda colligunt Barbosa *de Jure Eccles. lib. 3. cap. 24. num. 13. & 14.* Garcia *tract. 8. difficult. 4. dub. 3. punct. 2. num. 6.* Portel. *in dubiis Regul. verb. portio Canonica, num. 8.* Lezana *verb. Quarta funeralis.* Hieronym. Rodriguez *in compend. resol. 18. n. 17.*

218. Diximus nisi speciali privilegio, &c. quia plures Religiones habent tale privilegium speciale, & ideo istæ non tenentur solvere prædictam quartam funeralem; sicut nec illæ, quæ cum istis communicant in privilegiis, licet in hac parte communicationem generalem privilegiorum non suffragari, aliqui contendunt hac ducti ratione: quia privilegia, quæ sunt in tertii præjudicium, (ut est istud de exemptione à solutione quartæ funeralis, quod cedit in detrimentum Parochorum) non videntur communicari; & præsertim quia pro hac opinione diversas decisiones affert Barbosa. Sed pro nobis alias adducit Bonacina *tom. 2. disp. 3. quest. 22. punct. 2. num. 3.* Tamburin. *tom. 1. disp. 15. quest. 16. num. 8.* Alias Molfesius *part. 2. Summ. tract. 13. c. 9. n. 28.* Lezana *verb. quarta, nu. 3.* Alias Quaranta *in compend. privileg. mendic. verb. quarta Episcopalis. n. 26.* Garcia *supra n. 8. §.* Verum quid est id, quod loco à nobis supra citato, docet Barbosa.

Qualiter privilegia de non solvenda quarta funerali possint prodesse.

bulla
privilegii
nunc
Clementi
Villalob.
Carmel.
Discalceat.
Carmel.
Discalceat.

bofa. Quod ut privilegium in hac parte vim habeat, debet derogare in specie Clementin. Dudum, quia hæc est Conciliaris, utpote in Concilio Vienneſi edita; ſed ut diximus *cap. preced. num. 41.* Concilio generali non derogatur, niſi de illo expreſſa mentio fiat, ergo, &c. Nec tamen illud admittimus, quod aliqui dicunt, non ſuffragari ad hunc effectum privilegia, in quibus inſerta reperitur clauſula: *ſalva juſtitia Eccleſiarum Parochialium*, vel ſimilis alia, exiſtimantes quod hac vel illâ poſita cenſeantur Summi Pontifices non voluiſſe concedere dictam exemptionem: quia aliâs non maneret ſalva juſtitia Eccleſiæ Parochialis: Quin potius oppoſitum ſentiendum ducimus, cum in privilegio a deſt expreſſa exemptio à ſolutione quartæ funeralis, cum revocatione Clementin. Dudum: quia dicta clauſula non debet præciſè intelligi prout in privilegio ſonat, ſed debet ſic explicari, ſalvâ juſtitia Eccleſiarum, &c. quoad alia in privilegio non expreſſa, & cum illo compatibilia, Tambur. aliis citatis *diſp. 15. q. 18. n. 12.*

quænti, quia tamen nobis in diverſis Hispaniæ oppidis multoies lites intentatas fuiſſe novimus, quæ nec hodie dum exinctæ ſunt, ideo ut præmanibus habeant Religioſi noſtri privilegia eis nominatim conceſſa, quibus ab importunis exactionibus Parochorum ſe valeant liberare, placuit in præſenti ea ſigillatim recenſere. Vix enim ex ſcriptoribus ægentibus de hac materia, & textum Concil. Trident. infra adducendum, explicantibus, aliquem reperimus, qui ſpecificè Carmelitas Diſcalceatos nominando, eos à ſolutione quartæ funeralis non liberet, Vidimus autem non paucos, qui ſunt Villalob. *tom. 2. tract. 3. i. diſſ. ult. 7. num. 9.* Joannes de la Cruz *lib. 2. cap. 9. dub. 5. concluſ. 2.* Lezana *tom. 1. part. 1. cap. 3. num. 12. & tom. 3. verbo quarta funeralis, n. 3, & tom. 5. in Mari Magno Carmelit. §. 18. num. 353.* Antonius à Spiritu ſancto *ſeſt. 4. num. 138.* Urbanus *tract. 2. part. 2. cap. 5. Regul. 10. fol. 168.* Hieronym. Garcia *tom. 1. tract. 8. diſſicult. 3. dub. 3. punct. 2. num. 10.* Rodriguez *quaſtionum Regularium, tom. 1. quaſt. 39. art. 2.* Baſſeus *verbo quarta Parochialis, num. 4.* Tambur. *tom. 1. diſſut. 15. quaſt. 18. numer. 15.* Barboſa *de Jure Eccleſiaſt. tom. 2. lib. 3. cap. 24. num. 13.* Naldus *in Summa, verbo ſepultura, num. 1.* Bruno *2. part. tract. 8. cap. 2. propoſ. 1.* & alii omnes, qui dicunt Monafteria fundata circiter quadraginta annis ante Tridentinum non teneri ſolvere quartam funeralem, & iſtos Authores infra dabimus.

§. V.

Privilegia, quibus Carmelita Diſcalceati à ſolutione quarta funeralis eximuntur.

Ferè omnes Autho-

219. Licet diverſæ Religiones diverſis fruantur privilegiis pro hac materia, ut dicemus §. ſe-

220. Probatum primo ex privilegio

